

Του Τέου Ρόμβου

Όταν ήμουνα παιδί, κάποια αγαπημένα πρόσωπα έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαπαιδαγώγησή μου.

Πρώτα ο πατέρας μου, ένας φτωχός ζωγράφος που αδιαφορούσε για τα ένυλα και με έμαθε να αρκούμαι στα ολίγα. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του δε ζωγράφιζε πια, αλλά με καλλιγραφικό τρόπο έγραφε σε ξύλινα κασελάκια τα ονόματα των αποθαμένων κι έγινε ξακουστός σ' ολόκληρη τη συνοικία γι' αυτά τα καλλιγραφημένα κασελάκια και όχι για τη ζωγραφική του. Κι όταν ο πατέρας αποχώρησε, βρήκα στο υπόγειο του σπιτιού του αρκετά κασελάκια με οστά που περίμεναν μάτια να γραφτούν πάνω τους τα ονόματα των νεκρών. Ήταν οι ανεκτέλεστες παραγγελίες.

Ο αδελφός μου, γλύπτης, ζώντας το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στο Παρίσι, παράτησε τη γλυπτική και δουλεύει εδώ και χρόνια σαν πορτρατίστας ζωγράφος στην πλατεία της Μονμάρτης. Κι όλοι οι φίλοι των γονιών μου αλλά και του αδελφού μου συνήθως άνθρωποι κυνηγημένοι για τις ιδέες τους, είχαν μάθει να ζουν μετρημένα, με λίγα χρήματα, όμως απ' όσο μπορώ να θυμηθώ ήταν σχεδόν πάντοτε ευχαριστημένοι, όλο ζωντάνια, κουβεντούλα, συντροφικότητα και βουτηγμένοι στις ιδέες. Άνθρωποι τρυφεροί, μακριά από την αγριότητα του ανταγωνισμού και της εκμετάλλευσης. Εκείνα τα χρόνια είχα την τύχη να συναντήσω κι ένα δάσκαλο που με σημάδεψε για την υπόλοιπη ζωή μου. Όταν πρωτομπήκε στην τάξη μάς ζήτησε να χωριστούμε σε ομάδες των 5 παιδιών –έτσι όπως καθόμασταν στα θρανία- και από εκείνη την ημέρα οι ομάδες ανέλαβαν εναλλάξ να παρουσιάζουν το επόμενο μάθημα. Η μία ομάδα παρουσίαζε το μάθημα της γεωμετρίας, η άλλη το μάθημα της φυσικής ενώ μια τρίτη ομάδα το μάθημα της ιστορίας. Εκείνος στεκόταν λίγο πιο πέρα και παρακολουθούσε παρεμβαίνοντας μόνο σπάνια αν χρειαζόταν. Κι έτσι, εμείς οι μικροί μαθητές, μάθαμε να συνεργαζόμαστε, να παίρνουμε πρωτοβουλίες και να συνθέτουμε ομαδικά.

Ο σπουδαίος εκείνος δάσκαλος -μας εισήγαγε σε ένα διαδραστικό τρόπο μαθήματος, που αργότερα έμαθα ότι ήταν κάτι σαν την αλληλοδιδασκτική των πρώτων χρόνων της Επανάστασης, τότε που δεν υπήρχαν αρκετοί δάσκαλοι στο ελληνικό κράτος για να κάνουν μάθημα και οι μεγαλύτεροι μαθητές διδασκαν τους μικρότερους. Γλυκές αναμνήσεις από συμμαθητές και συμμαθήτριες που αγαπιόμασταν κρυφά ή φανερά, που συνυπήρχαμε μακάριοι και κοινωνικοποιούμασταν χωρίς ανταγωνισμούς και παπαγαλίες.

Όριμος φτωχοδιάβολος πλέον νομίζω πως δικαιούμαι να πω λίγα για τις εμπειρίες μου και για το πώς θα μπορούσαν οι νεότεροι με σχετικά εύκολους τρόπους να ξεπεράσουν τη μιζέρια της κρίσης.

Και επειδή στην οικονομική κρίση δεν έχω τίποτε να χάσω, όπως δεν είχα και τίποτε να κερδίσω πριν, όταν έρεε ο πακτωλός των επιδοτήσεων και των δανειακών χρημάτων, δεν φοβάμαι την ίδια την κρίση αλλά τη μιζέρια της.

Στα χρόνια της νιότης μου με συνάρπαζε η ιδέα της συνύπαρξης, της επικοινωνίας, των ουσιαστικών σχέσεων, της φιλίας και έτσι οδηγήθηκα στον κοινοβιακό τρόπο ζωής, εκείνο που θέλαμε ήταν να ζούμε μαζί, να κάνουμε μαζί πράγματα, να υλοποιούμε σχέδια, να ταξιδεύουμε.

Στις χώρες που βρέθηκα, συμμετείχα σαν ενεργός πολίτης στα κοινωνικά κινήματα.

Στη Γαλλία το Μάη του '68 συμμετείχα στη φοιτητική εξέγερση και σε δράσεις εναντία στην ελληνική δικτατορία και συνεργαζόμενος με φίλους κάναμε τις πρώτες μας ταινίες.

Αργότερα στη Γερμανία ήμουνα στο κίνημα των καταλήψεων εγκαταλειμμένων σπιτιών, όπου συγκατοίκησα, δούλεψα, ταξίδεψα με ωτοστόπ μαζί με άλλους.

Στη μεταπολίτευση ερχόμενος στην Ελλάδα συμμετείχα σε δημιουργικές ομάδες, σε πολιτιστικούς συλλόγους, σε ερασιτεχνικά θεατρικά δρώμενα, σε κινηματογραφικές λέσχες, στα κινήματα αυτοοργάνωσης και δράσης πολιτών.

Και χρόνια τώρα δραστηριοποιούμαι σε οικολογικές ομάδες με γνώμονα την κοινωνική οικολογία.

Έφυγα από τη στριμωγμένη ζωή της μεγαλούπολης και οδηγήθηκα στα νησιά του Αιγαίου όπου μου αρκεί να κάνω μια ή δυο βόλτες για να μαζέψω το φαγητό της βδομάδας, δηλαδή άγρια χόρτα, μανιτάρια, σπαράγγια άγρια, όλων των ειδών τα ροφήματα, κρόκο κ.ά. Και αυτό σ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα. Και αν έχει κανείς ένα κήπο όλα αυτά ανθίζουν και ευωδιάζουν μπρος στο δικό του σπίτι, μαζί με ένα κοτέτσι και κότες. Κι αν κάποιος δεν είναι χορτοφάγος, όπως εγώ, και θέλει να βλέπει και κρέας στο ψυγείο του, του προτείνω να πάρει την καραμπίνα του και να κατηφορίσει προς τα νησιά του Αιγαίου όπου βόσκουν ανεξέλεγκτα χιλιάδες, επιδοτούμενα με ευρωπαϊκά χρήματα, κατσίκια και τα οποία κατατρώνουν και εξαφανίζουν τις λίγες εναπονεμένας δασικές εκτάσεις και βλάστηση.

Για όσους αντίθετα ορέγονται τα ψάρια, αρκεί μια μικρή βαρκούλα με μηχανή, καμινέτο και 2-3 παραγάδια, πεταχτάρια, καλαμιδία και συρτές.

Συνοψίζοντας παραθέτω παρακάτω το ΔΕΚΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟΥ ΛΙΤΟΔΙΑΙΤΟΥ

ΣΥΝΑΝΤΩΜΑΙ – ΣΥΜΦΩΝΩ – Ανταμώνω με άλλους, τους αποδέχομαι, προσέγγιση απόψεων, γεφύρωση του χάσματος.

ΣΥΝΥΠΑΡΧΩ – ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ – Η ομάδα, η κοινότητα έχει τον πρώτο λόγο, μαθαίνω να είμαι ανεκτικός απέναντι στους άλλους.

ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΑΙ – ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΩ – Συμβιώνω αρμονικά κάτω από μια στέγη μαζί με άλλους πληρώνοντας το μέρος του ενοικίου που μου αναλογεί.

ΣΥΝΤΡΩΓΩ – ΣΥΝΕΣΤΙΑΖΟΜΑΙ – Τρώγω μαζί με άλλους, ενώ μαγειρεύω και πλένω πιάτα εναλλάξ με τους συγκατοίκους μου.

ΣΥΝΤΡΕΦΟΜΑΙ – ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ – ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ – Περνάω τον ελεύθερο χρόνο μαζί με άλλους, συζητάμε τα οράματά μας, προβληματιζόμαστε, σκεφτόμαστε από κοινού λύσεις.

ΣΥΜΠΑΣΧΩ – ΣΥΝΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ – Κατανώ, δείχνω την αλληλεγγύη μου, συμπαραστέκομαι στα δύσκολα των άλλων.

ΣΥΝΟΥΣΙΑΖΟΜΑΙ – ΣΥΝΟΥΣΙΑ – Η ανώτατη ποιοτικά στιγμή. Κι όπως λέγαμε εκείνα τα χρόνια make love not war και σε ελληνική απόδοση: "Γαμάτε φίλοι μου γιατί χανόμαστε..."

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΑΙ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ – Συνεργατική, συνεταιρισμός ατόμων που επιλέγουν να συνεργαστούν και να παράγουν "κοινό έργο", να κάνουν από κοινού μια επιχείρηση.

ΣΥΝΔΕΟΜΑΙ – ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ – ΣΥΝΑΠΤΩ ΣΧΕΣΕΙΣ – Συνάφεια, επικοινωνία. Βάζω σε εφαρμογή μαζί με άλλους διαδικτυακούς χρήστες την κοινωνική δικτύωση, για να βρούμε λύσεις στα προβλήματα κρίσης και να συγκροτήσουμε ομάδες. Πέφτουν βροχή οι ιδέες.(*)

ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ=ΣΥΝΤΕΛΕΙΑ – ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ

Προβληματιζόμαστε για την ανθρώπινη πορεία προς μια διαρκή και αέναη Ανάπτυξη που οδηγεί στην εξάντληση των φυσικών πόρων και στην καταστροφή του πλανήτη και θέτουμε το ζήτημα της Αποανάπτυξης(**)

(*) Την ώρα που τελείωνα αυτό το σημείωμα μου ήρθε ένα μείλ που μιλάει με τρόπο σαφή και σίγουρα εμπνευσμένο για το μέλλον, όπως το οραματίζονται κάποιες ομάδες νέων ανθρώπων. Δείτε: Ηλιόσποροι – δίκτυο πληροφόρησης και ενεργοποίησης νέων για την κοινωνική και πολιτική οικολογία /// www.iliosporoi.net

(**) Θέλω να πληροφορήσω όσους δεν το γνωρίζουν ότι την Τρίτη 10 Μάη στις 19:30 στο Πολυτεχνείο (αμφιθέατρο MAX) θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση με θέμα «το στοίχημα της Αποανάπτυξης» και ομιλητή τον Γάλλο φιλόσοφο καθηγητή Σερζ Λατούς για το μονόδρομο της Αποανάπτυξης (βλέπε: e-περιοδικό Εύπλοια, 23ο τεύχος, Νοέμβριος 2009, ειδικό

αφιέρωμα στην ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ: http://www.eyploia.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=72&Itemid=177)

(30/4/11, <http://protagon.gr>)